

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJA
VIEŠOJO VALDYMO IR SOCIALINĖS APLINKOS DEPARTAMENTO
ŠVIETIMO, MOKSLO IR KULTŪROS SKYRIUS

PAŽYMA
DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO „DĖL LIETUVOS
RESPUBLIKOS NEKILNOJAMOJO KULTŪROS PAVELDO
APSAUGOS ĮSTATYMO NR. I-733 2, 14 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR
PAPILDYMO 18¹ STRAIPSNIŲ ĮSTATYMO PROJEKTO PATEIKIMO LIETUVOS
RESPUBLIKOS SEIMUI“ PROJEKTO (Nr.TAP-16-968(3))

2016-08-11 Nr. NV-2574

Vilnius

1. Projekto rengėja – Kultūros ministerija.

2. Projekto tikslas, esmė – pagrindinius leidimo atlikti archeologinius tyrimus išdavimo, galiojimo sustabdymo, galiojimo panaikinimo ir kitus reikalavimus nustatyti įstatymu. (Šiuo metu šie reikalavimai nustatyti Kultūros paveldo departamento prie Kultūros ministerijos direktoriaus įsakymu).

Įstatymo projekte numatyta, kad leidimai atlikti archeologinius tyrimus galiotų ribotą laiką, atsižvelgiant į tyrimų specifiką. Šie leidimai, išskyrus išimtinius atvejus, būtų išduodami nuo einamųjų metų kovo 1 dienos ir galiotų iki einamųjų metų lapkričio 30 dienos.

Taip pat siūloma nustatyti valstybės rinkliavą už leidimo atlikti archeologinius tyrimus išdavimą (šiuo metu valstybės rinkliava netaikoma).

3. Derinimas

Įstatymo projektas aptartas 2016 m. birželio 13 d. vykusiame Vyriausybės pasitarime ir patikslintas pagal Teisingumo ministerijos 2016 m. birželio 30 d. rašte pateiktą pastabą.

4. Dalykinio vertinimo išvada

Teikiamas projektas iš esmės atitinka Vyriausybės darbo reglamento reikalavimus.

Švietimo, mokslo ir kultūros skyriaus patarėja

Sofija Selvestravičienė

LIETUVOS RESPUBLIKOS KULTŪROS MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, J. Basanavičiaus g. 5, LT-01118 Vilnius, tel. (8 5) 219 3400, faks. (8 5) 262 3120, el. p. dmm@lrkm.lt.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188683671

Lietuvos Respublikos Vyriausybei

2016-08-10

Nr. S1- 280

DĖL PATIKSLINTO LIETUVOS RESPUBLIKOS NEKILNOJAMOJO KULTŪROS PAVELDO APSAUGOS ĮSTATYMO NR. I-733 2, 14 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR PAPILDYMO 18¹ STRAIPSNIU ĮSTATYMO PROJEKTO TEIKIMO

Kultūros ministerija teikia patikslintą Lietuvos Respublikos nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymo Nr. I-733 2, 14 straipsnių pakeitimo ir papildymo 18¹ straipsniu įstatymo projektą (toliau - Įstatymo projektas). Vyriausybei teiktas Įstatymo projektas patikslintas pagal Teisingumo ministerijos 2016-06-30 rašte Nr. (1.6.)2T-811 nurodytas pastabas.

PRIDEDAMA:

1. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo projektas, 1 lapas.
2. Lietuvos Respublikos nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymo Nr. I-733 2, 14 straipsnių pakeitimo ir papildymo 18¹ straipsniu įstatymo projektas ir jo lyginamasis variantas, 8 lapai.
3. Aiškinamasis raštas, 4 lapai.
4. Teisingumo ministerijos 2016-06-30 rašto Nr. (1.6.)2T-811 kopija.

Kultūros ministras

Šarūnas Birutis

M.Žolynas, tel. (8 5) 219 3460, el. paštas: mindaugas.zolynas@lrkm.lt

Atkurtai
Lietuvai
100

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖ

NUTARIMAS

**DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS NEKILNOJAMOJO KULTŪROS PAVELDO
APSAUGOS ĮSTATYMO NR. I-733 2, 14 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR PAPILDYMO
18¹ STRAIPSNIU ĮSTATYMO PROJEKTO PATEIKIMO LIETUVOS RESPUBLIKOS
SEIMUI**

2016 m. d. Nr.
Vilnius

Lietuvos Respublikos Vyriausybė n u t a r i a:

1. Pritarti Lietuvos Respublikos nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymo Nr. I-733 2, 14 straipsnių pakeitimo ir papildymo 18¹ straipsniu įstatymo projektui (toliau - Įstatymo projektas) ir pateikti jį Lietuvos Respublikos Seimui.

2. Įgalioti kultūros ministrą Šarūną Birutį, o jam negalint dalyvauti – kultūros viceministrą Romą Jarockį atstovauti Lietuvos Respublikos Vyriausybei, svarstant nurodytą įstatymo projektą Lietuvos Respublikos Seime.

Ministras Pirmininkas

Kultūros ministras

Kultūros ministras
Šarūnas Birutis
2016.08.08

Teisės skyriaus vedėjas
Donatas Aviža
20160808

**LIETUVOS RESPUBLIKOS NEKILNOJAMOJO KULTŪROS PAVELDO APSAUGOS
ĮSTATYMO NR. I-733 2, 14 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR PAPILDYMO 18¹ STRAIPSNIU
ĮSTATYMO PROJEKTO**

AIŠKINAMASIS RAŠTAS

1. Įstatymo projekto rengimą paskatinusios priežastys, parengto projekto tikslai ir uždaviniai.

Lietuvos Respublikos nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymo Nr. I-733 2, 14 straipsnių pakeitimo ir papildymo 18¹ straipsniu projekto (toliau - Įstatymo projektas) tikslas - pagrindinius leidimo atlikti archeologinius tyrimus išdavimo, galiojimo sustabdymo, galiojimo panaikinimo ir kitus reikalavimus nustatyti įstatymu.

2. Įstatymo projekto iniciatoriai (institucija, asmenys ar piliečių įgalioti atstovai) ir rengėjai.

Įstatymo projektą parengė Kultūros ministerijos Kultūros politikos departamento Saugomų teritorijų ir paveldo apsaugos skyriaus (vedėja I.Grigaitienė, tel. 2193459) vyriausiasis specialistas M.Žolynas (tel. 2193460).

3. Kaip šiuo metu yra reguliuojami įstatymo projekte aptarti teisiniai santykiai.

Šiuo metu leidimo atlikti archeologinius tyrimus išdavimo reikalavimai nustatyti KPD direktoriaus 2013 m. liepos 5 d. įsakymu Nr. Į-221 „Dėl Leidimų atlikti archeologinius tyrimus išdavimo tvarkos aprašo ir Leidimo atlikti archeologinius tyrimus formos patvirtinimo“. Šiuo metu už leidimo atlikti archeologinius tyrimus išdavimą netaikoma valstybės rinkliava.

4. Kokios siūlomos naujos teisinio reguliavimo nuostatos ir kokių teigiamų rezultatų laukiama.

Įstatymo projekte nenumatoma iš esmės naujų leidimo atlikti archeologinius tyrimus išdavimo teisinio reglamentavimo nuostatų, tačiau, atsižvelgiant į Lietuvos Respublikos paslaugų įstatymo nuostatas ir Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo 2008 m. kovo 5 d. nutarimu pateiktą išaiškinimą, esminiai leidimo atlikti archeologinius tyrimus išdavimo reikalavimai, kurie dabar nustatyti KPD direktoriaus įsakymu patvirtintame teisės akte, bus nustatyti Įstatymu.

Įstatymo projekte nustatoma, kad leidimai atlikti archeologinius tyrimus galioja ribotą laikotarpį. Ribotos trukmės leidimo galiojimas pagrindžiamas archeologinių tyrimų specifika. Leidimas atlikti archeologinius tyrimus pagal savo specifiką išduodamas individualiai kiekvienam tiriamam archeologinio paveldo objektui, kurio tyrimui reikalingos laiko sąnaudos yra ribotos. Tai pagrindžiama tuo, kad archeologinių tyrimų metu yra sunaikinami archeologiniai sluoksniai, todėl, priklausomai nuo turimos informacijos apie tiriamą objektą, jo kultūrinę vertę, atsižvelgiant į tyrėjo kvalifikacinę kategoriją kiekvienu atveju turi būti individualiai sprendžiama, ar apskritai yra poreikis tirti (suardyti) paveldo objektą, kiek objekto pagal projektą ištirti, kiek palikti ateities mokslo tyrimams. Leidimas gali būti išduodamas tik tyrimų atlikimui šiltuoju metų laiku, kol neišalęs gruntas. Po lapkričio 30 d. leidimo galiojimas gali būti pratęsimas, jeigu užtikrinamos tyrimų atlikimui būtinos sąlygos. Priešingu atveju būtų prielaidos kilti neigiamoms pasekmėms - neterminuotos trukmės leidimas suponuotų teisinį pagrindą vykdyti tyrimus esant įšalui ar kitoms nepalankioms gamtinėms sąlygoms, dėl ko būtų sunaikinamas archeologinis sluoksnis tinkamai jo neištyrinėjus. Išimtiniais atvejais, esant būtinybei pašalinti avarijos

grėsmę, gali būti išduodamas naujas leidimas po einamųjų metų lapkričio 30 d. iki kitų metų lapkričio 30 d. Tokiu atveju netaikomas reikalavimas užtikrinti tyrimų atlikimui būtinas sąlygas.

Įstatymo projekte nustatoma, kad atsakymo dėl leidimo išdavimo nepateikimas nustatytu terminu nelaikomas leidimo išdavimu. Tokia Paslaugų įstatymo 7 straipsnio 3 dalies išimtis pagrindžiama svarbiu visuomenės interesu - nacionalinio istorinio paveldo išsaugojimu, nes leidimas atlikti archeologinius tyrimus išduodamas patikrinus, ar tyrėjas atitinka visus reikalavimus, būtinus šio paveldo išsaugojimui ar moksliniam pažinimui.

Įstatymo projekte siūloma tikslinti Įstatymo 14 straipsnio 3 dalies 3 punktą, reglamentuojantį kultūros paveldo objekto valdytojo pareigas. Atkreiptinas dėmesys, kad šios nuostatos tikslinamos įterpiant nuorodą į Įstatymo projekto 3 straipsnyje siūlomą Įstatymo 18¹ straipsnį, tačiau nenustato iš esmės naujo teisinio reguliavimo, nes galiojančioje Įstatymo 14 straipsnio 3 dalies 3 punkto redakcijoje valdytojams nustatyta pareiga leisti atlikti tyrimus, neišskiriant atskirų tyrimų.

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos rinkliavų įstatymo nuostatomis, Įstatymo projekte siūloma nustatyti valstybės rinkliavą už leidimo atlikti archeologinius tyrimus išdavimą.

5. Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo rezultatai (jeigu rengiant įstatymo projektą toks vertinimas turi būti atliktas ir jo rezultatai nepateikiami atskiru dokumentu), galimos neigiamos priimto įstatymo pasekmės ir kokių priemonių reikėtų imtis, kad tokių pasekmių būtų išvengta.

Priėmus Įstatymo projektą, neigiamų pasekmių nenumatoma.

6. Kokią įtaką priimtas įstatymas turės kriminogeninei situacijai, korupcijai.

Įstatymo projekto priėmimas neturės įtakos kriminogeninei situacijai ir korupcijai. Vadovaujantis Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos 8 straipsnio 1 dalies 13 punkto nuostatomis, atliktas Įstatymo projekto antikorpupcinis vertinimas.

7. Kaip įstatymo įgyvendinimas atsilieps verslo sąlygoms ir jo plėtrai.

Įstatymo projekto priėmimas esminio poveikio verslo sąlygoms bei jo plėtrai neturės. Archeologinius tyrimus atliekantys tyrėjai turės sumokėti Vyriausybės nustatytą valstybės rinkliavą už leidimo išdavimą.

8. Įstatymo inkorporavimas į teisinę sistemą, kokius teisės aktus būtina priimti, kokius galiojančius teisės aktus reikia pakeisti ar pripažinti netekusiais galios.

Priėmus Įstatymo projektą, kitų įstatymų keisti nereikės.

9. Ar įstatymo projektas parengtas laikantis Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos, Teisėkūros pagrindų įstatymų reikalavimų, o įstatymo projekto sąvokos ir jas įvardijantys terminai įvertinti Terminų banko įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka.

Įstatymo projektas parengtas laikantis nustatytų visų reikalavimų, atitinka bendrinės kalbos normas. Visos iki šiol galiojančios įstatymo sąvokos Terminų banko įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka inventorizuotos Terminų banko. Įstatymo projektą siūloma papildyti „archeologinių tyrimų“ sąvoka, kuri perkeliama iš Paveldo tvarkybos reglamento PTR 2.13.01:2011 „Archeologinio paveldo tvarkyba“ (į Įstatymo projektą neperkeliamas antras sąvokos sakiny, kuriame pateikiamas archeologinių tyrimų skirstymas, plačiau aptariamas šiame paveldo tvarkybos reglamente) ir taip pat jau yra inventorizuota Terminų banke.

10. Ar įstatymo projektas atitinka Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatas ir Europos Sąjungos dokumentus.

Įstatymo projektas neprieštarauja Europos žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatomis bei Europos Sąjungos teisės aktams.

11. Jeigu įstatymui įgyvendinti reikia įgyvendinamųjų teisės aktų, – kas ir kada juos turėtų priimti.

Iki įstatymo įsigaliojimo Lietuvos Respublikos kultūros ministro įsakymu bus patvirtinta Leidimo atlikti archeologinius tyrimus išdavimo tvarka ir bus pripažintas netekusiu galios KPD direktoriaus 2013 m. liepos 5 d. įsakymas Nr. Į-221 „Dėl Leidimų atlikti archeologinius tyrimus išdavimo tvarkos aprašo ir Leidimo atlikti archeologinius tyrimus formos patvirtinimo“.

Lietuvos Respublikos kultūros ministro įsakymu bus patvirtinti Mokslinės archeologijos komisijos nuostatai ir šios komisijos sudėtis, pripažintas netekusiu galios KPD 2006 m. kovo 23 d. įsakymas Nr. Į-107 „Dėl Kultūros paveldo departamento prie Kultūros ministerijos Mokslinės archeologijos komisijos nuostatų patvirtinimo“.

Bus pakeistas Paveldo tvarkybos reglamentas PTR 2.13.01:2011 „Archeologinio paveldo tvarkyba“, patvirtintas Lietuvos Respublikos kultūros ministro 2011 m. rugpjūčio 16 d. įsakymu Nr. ĮV-538 „Dėl Paveldo tvarkybos reglamento PTR 2.13.01:2011 „Archeologinio paveldo tvarkyba“ patvirtinimo“.

Bus pakeistas Konkrečių valstybės rinkliavų sąrašas, patvirtintas Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2000 m. gruodžio 15 d. nutarimu Nr. 1458 „Dėl Konkrečių valstybės rinkliavos dydžių sąrašo ir Valstybės rinkliavos mokėjimo ir grąžinimo taisyklių patvirtinimo“.

12. Kiek valstybės, savivaldybių biudžetų ir kitų valstybės įsteigtų fondų lėšų prireiks įstatymui įgyvendinti, ar bus galima sutaupyti (pateikiami prognozuojami rodikliai einamaisiais ir artimiausiais 3 biudžetiniais metais).

Šio Įstatymo projekto įgyvendinimui papildomų biudžeto lėšų nereikės.

13. Įstatymo projekto rengimo metu gauti specialistų vertinimai ir išvados.

Nėra.

14. Reikšminiai žodžiai, kurių reikia šiam projektui įtraukti į kompiuterinę paieškos sistemą, įskaitant Europos žodyno „Eurovoc“ terminus, temas bei sritis.

Reikšminiai žodžiai – „kultūros objektas“, „kultūros paveldas“, „kultūros vertybė“, „paveldo apsauga“.

15. Kiti, iniciatorių nuomone, reikalingi pagrindimai ir paaiškinimai.

Nėra.

Kultūros ministras
Šarūnas Birutis
2016.08.09

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
NEKILNOJAMOJO KULTŪROS PAVELDO APSAUGOS ĮSTATYMO NR. I-733 2, 14
STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR PAPILDYMO 18¹ STRAIPSNIU
ĮSTATYMAS**

2016 m.

d. Nr.

Vilnius

1 straipsnis. Įstatymo 2 straipsnio pakeitimas

Papildyti 2 straipsnį 3¹ dalimi:

„3¹. **Archeologiniai tyrimai** – taikomieji moksliniai tyrimai, kuriais siekiama ištirti virš žemės, žemėje, po vandeniu ar iš dalies po vandeniu esančius objektus ir surinkti informaciją apie išlikusias, pakitusias ar prarastas archeologinio pobūdžio vertingąsias savybes, nustatyti tiriamo objekto istorinę raidą patvirtinančius faktus, juos apibendrinti ir dokumentuoti.“

2 straipsnis. Įstatymo 14 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 14 straipsnio 3 dalies 3 punktą ir jį išdėstyti taip:

„3) leisti kultūros ministro nustatyta tvarka Departamento, savivaldybės paveldosaugos padalinio, taip pat Valstybinės kultūros paveldo komisijos nariams ir pareigūnams ar jų įgaliotiems specialistams apžiūrėti kultūros paveldo objektą ar vietovę, fiksuoti kultūros paveldo objekto ar vietovės būklę, ir sutartomis sąlygomis atlikti tyrimus, taip pat leisti šio įstatymo 18¹ straipsnio 2 dalyje nurodytą leidimą gavusiems asmenims su valdytoju suderintomis sąlygomis atlikti archeologinius tyrimus. Šiais atvejais šalis turi suderinti tyrimų trukmę, sklypų ribas, darbų atlikimo laiką ir nuostolių kompensaciją;“

3 straipsnis. Įstatymo papildymas 18¹ straipsniu

Papildyti įstatymą 18¹ straipsniu:

„18¹ straipsnis. Leidimo atlikti archeologinius tyrimus išdavimas ir galiojimas

1. Archeologinius tyrimus gali atlikti fiziniai asmenys - archeologijos mokslo krypties mokslininkai, atestuoti specialistai, atitinkantys šio įstatymo 23¹ straipsnyje nustatytus kvalifikacinius reikalavimus arba Europos Sąjungos valstybės narės, Šveicarijos Konfederacijos arba valstybės, pasirašiusios Europos ekonominės erdvės sutartį, piliečiai ir kiti fiziniai asmenys, kurie naudojasi Europos Sąjungos teisės aktuose jiems suteiktomis judėjimo valstybėse narėse teisėmis ir turi teisę vykdyti archeologinius tyrimus, pripažinus jų kilmės valstybėje turimą teisę vykdyti atitinkamą veiklą (toliau - kitų valstybių asmenys) (toliau nurodant kartu - tyrėjai). Kitų valstybių asmenų turimos teisės vykdyti archeologinius tyrimus pripažinimas vykdomas vadovaujantis šio įstatymo 23¹ straipsnyje nustatyta tvarka.

2. Šio straipsnio 1 dalyje nurodyti tyrėjai teisę atlikti archeologinius tyrimus įgyja gavę Departamento išduotą leidimą atlikti archeologinius tyrimus (toliau - leidimas). Leidimai išduodami, leidimų galiojimas pratęsiamas, sustabdomas, galiojimo sustabdymas panaikinamas ar leidimo galiojimas panaikinamas šio įstatymo ir kultūros ministro nustatyta tvarka (toliau - leidimų išdavimo tvarka). Departamentas išduoda leidimą arba priima sprendimą neišduoti leidimo per 10 darbo dienų nuo tyrėjo prašymo ir archeologinių tyrimų projekto gavimo Departamente dienos. Prašyme išduoti leidimą turi būti pateikta visa leidimų išdavimo tvarkoje nurodyta, šio straipsnio 4 dalyje nurodytų reikalavimų įvykdymą pagrindžianti informacija.

3. Jei tyrėjo prašyme dėl leidimo išdavimo pateikta ne visa leidimų išdavimo tvarkoje nurodyta informacija, pateikti klaidingi duomenys ar pateikti ne visi šio straipsnio 4 dalyje nurodytų reikalavimų įvykdymą pagrindžiantys dokumentai, Departamentas ne vėliau kaip per 2 darbo dienas nuo prašymo gavimo Departamente dienos praneša tyrėjui apie būtinybę pateikti

trūkstamą informaciją, patikslinti duomenis ar pateikti trūkstamus dokumentus ir informuoja, kad terminas leidimui išduoti skaičiuojamas nuo trūkstamos informacijos ir/ar dokumentų pateikimo dienos. Kai dėl objektyvių priežasčių leidimo išdavimo procedūra negali būti baigta per 10 darbo dienų nuo prašymo, kuriame pateikta visa leidimų išdavimo tvarkoje nurodyta informacija ir šio straipsnio 4 dalyje nurodytų reikalavimų įvykdymą pagrindžiantys dokumentai, gavimo Departamente dienos, ji gali būti pratęsta, bet ne ilgiau kaip 10 darbo dienų. Priėmus sprendimą išduoti leidimą, Departamentas ne vėliau kaip per 2 darbo dienas nuo sprendimo priėmimo dienos apie tai praneša prašymą pateikusiam tyrėjui. Atsakymo dėl leidimo išdavimo nepateikimas nelaikomas leidimo išdavimu.

4. Leidimas išduodamas tyrėjams, nurodytiems šio straipsnio 1 dalyje, jeigu įvykdomi šie reikalavimai:

1) tyrėjas atitinka šio įstatymo 23¹ straipsnyje nustatytus kvalifikacinius reikalavimus, suteikiančius jam teisę vykdyti archeologinius tyrimus prašyme nurodytoje tyrimų vietoje;

2) tyrėjo parengtą ir pateiktą archeologinių tyrimų projektą aprobuoja Mokslinė archeologijos komisija;

3) tyrėjas archeologinio paveldo tvarkybos reglamento nustatytais atvejais ir tvarka yra atsiskaitęs už anksčiau vykdytus archeologinius tyrimus ir sutvarkęs anksčiau vykdytų archeologinių tyrimų vietą bei, vadovaudamasis šio įstatymo 18 straipsnio 5 dalies nuostatomis ir kultūros ministro patvirtinta tvarka, yra perdavęs muziejams archeologinių tyrimų metu surastus archeologinius radinius;

4) tyrėjas archeologinių tyrimų projekte numatytų tyrimų atlikimui yra gavęs institucijos, atsakingos už apsaugą, sutikimą šio įstatymo 17 straipsnio 1 dalies 1 ir 4 punktuose numatytais atvejais;

5) sumokėta nustatyto dydžio valstybės rinkliava.

5. Mokslinė archeologijos komisija, kurios sudėtį ir nuostatus tvirtina kultūros ministras, aprobuoja tyrėjo pateiktą archeologinių tyrimų projektą, jeigu jis atitinka kultūros ministro patvirtinto archeologinio paveldo tvarkybos reglamento (toliau - archeologinio paveldo tvarkybos reglamentas) nustatytus archeologinių tyrimų projekto parengimo reikalavimus ir atitinka archeologinio paveldo tvarkybos reglamente nustatytus bendruosius archeologinių tyrimų metodikos reikalavimus.

6. Leidimą atsisakoma išduoti, jeigu neįvykdomas bent vienas šio straipsnio 4 dalyje nustatytas reikalavimas.

7. Atliekant archeologinius tyrimus, turi būti užtikrinamos šios tyrimų atlikimui būtinos sąlygos:

1) tyrimų vietoje teigiama tyrimų aplinkos temperatūra ir neišalęs gruntas;

2) sudaryta galimybė archeologinius radinius konservuoti lauko sąlygomis, jei to reikalauja tiriamo objekto specifika;

3) tyrimų vieta, atidengtos archeologinės struktūros, radiniai, žmonių palaikai apsaugoti nuo žemės ar statinių dalių užgriuvimo, užtvindymo vandeniui ar gamtinių stichijų poveikio, transporto priemonių patekimo bei bet kokio pobūdžio sužalojimo, vandalizmo, vagysčių ir pavojų žmonių saugai bei sveikatai;

4) tyrimų vieta aptverta ir apsaugota nuo pašalinių asmenų patekimo (esant būtinybei).

8. Leidimas išduodamas nuo einamųjų metų kovo 1 dienos ir galioja iki einamųjų metų lapkričio 30 dienos. Išimtiniais atvejais, kai būtina pašalinti avarijos grėsmę, išduodamas leidimas po einamųjų metų lapkričio 30 d. iki kitų metų lapkričio 30 d. prašyme išduoti leidimą nurodytam leidimo galiojimo terminui. Tokiu atveju netaikomas reikalavimas užtikrinti šio straipsnio 7 dalyje nustatytas tyrimų atlikimui būtinas sąlygas ir šio straipsnio 4 dalies 2 punkte nustatytas reikalavimas pateikti ir aprobuoti archeologinių tyrimų projektą.

9. Tyrėjas, nespėjęs atlikti visų archeologinių tyrimų projekte numatytų tyrimų, gali pateikti Departamentui prašymą pratęsti leidimo galiojimą ne vėliau kaip 10 darbo dienų iki jo galiojimo pabaigos. Šio straipsnio 4 dalyje nurodytus reikalavimus atitinkančiam tyrėjui leidimo terminas pratęsiamas po einamųjų metų lapkričio 30 dienos tyrėjo nurodytam terminui, bet ne ilgiau kaip iki kitų metų lapkričio 30 d. Išduoto leidimo galiojimas pratęsiamas arba motyvuotai

atsisakoma jo galiojimą pratęsti ne vėliau kaip per 10 darbo dienų nuo prašymo gavimo Departamente dienos. Jei tyrėjo prašyme dėl leidimo galiojimo pratęsimo pateikta ne visa leidimų išdavimo tvarkoje nurodyta informacija ar pateikti klaidingi duomenys, Departamentas ne vėliau kaip per 2 darbo dienas nuo prašymo gavimo Departamente dienos praneša apie tai tyrėjui ir nustato prašymui patikslinti 5 darbo dienų terminą, skaičiuojamą nuo Departamento pranešimo tyrėjui dėl prašymo patikslinimo gavimo dienos. Tokiu atveju išduoto leidimo galiojimo pratęsimo terminas, per kurį turi būti nuspręsta dėl leidimo galiojimo pratęsimo, skaičiuojamas nuo tos dienos, kai Departamente gautas patikslintas prašymas.

10. Leidimo galiojimą pratęsti atsisakoma, jeigu Departamentas, vadovaudamasis šio straipsnio 7 dalies nuostatomis, nepritaria leidimo galiojimo pratęsimui, nes neužtikrinamos tyrimams atlikti būtinos sąlygos.

11. Atsisakius išduoti leidimą ar atsisakius pratęsti išduoto leidimo galiojimą, Departamentas ne vėliau kaip per 2 darbo dienas nuo sprendimo priėmimo dienos apie tai praneša prašymą pateikusiam tyrėjui, nurodydamas priežastis, dėl kurių leidimas neišduotas ar atsisakyta pratęsti išduoto leidimo galiojimą.

12. Leidimo galiojimas sustabdomas, jeigu Departamentas nustato, kad:

1) archeologiniai tyrimai vykdomi aprobeutame archeologinių tyrimų projekte nenumatytose vietose ir/ar ne pagal aprobeutame archeologinių tyrimų projekte numatytą tyrimų pobūdį;

2) archeologinių tyrimų metu iškilo greta esančių kultūros paveldo objektų sužalojimo ar praradimo grėsmė;

3) neužtikrinamos šio straipsnio 7 dalyje nustatytos archeologiniams tyrimams atlikti būtinos sąlygos, išskyrus šio straipsnio 8 dalyje numatytą išimtinį atvejį.

13. Sustabdžius leidimo galiojimą, Departamentas ne vėliau kaip per 2 darbo dienas nuo sprendimo priėmimo dienos apie tai praneša tyrėjui, nurodydamas priežastis, dėl kurių leidimo galiojimas sustabdytas ir terminą leidimo galiojimo sustabdymo priežasčių pašalinimui. Nuo Departamento pranešimo apie leidimo galiojimo sustabdymą gavimo dienos tyrėjui draudžiama vykdyti archeologinius tyrimus.

14. Per nustatytą terminą pašalinus šio straipsnio 12 dalyje numatytas leidimo sustabdymo priežastis, leidimo galiojimo sustabdymas panaikinamas. Departamentas sprendimą dėl leidimo galiojimo sustabdymo panaikinimo priima per 10 darbo dienų nuo pranešimo apie leidimo sustabdymo priežasčių pašalinimą gavimo dienos, patikrinęs gautą informaciją ir ne vėliau kaip per 2 darbo dienas nuo sprendimo priėmimo dienos apie tai praneša tyrėjui.

15. Leidimo galiojimas panaikinamas, jeigu Departamentas nustato, kad:

1) tyrėjas, kuriam išduoto leidimo galiojimas yra sustabdytas, per Departamento nustatytą terminą nepašalina leidimo galiojimo sustabdymo priežasčių;

2) tyrėjas, kuriam išduoto leidimo galiojimas yra sustabdytas, po Departamento pranešimo apie leidimo galiojimo sustabdymą gavimo dienos toliau vykdo archeologinius tyrimus;

3) tyrėjas pateikia Departamentui prašymą panaikinti jam išduoto leidimo galiojimą;

4) atimamas tyrėjo mokslinis laipsnis, panaikinamas tyrėjui – atestuotam specialistui išduotas kvalifikacijos atestatas ar tyrėjui – kitos valstybės asmeniui - turimos teisės vykdyti archeologinius tyrimus pripažinimo dokumentas;

5) kultūros paveldo objekto ar vietovės vertingosios savybės sunaikintos neatlikus archeologinių tyrimų;

6) panaikinamas įstatymo 17 straipsnio 1 dalies 1 ir 4 punktuose numatytais atvejais institucijos, atsakingos už apsaugą, duotas sutikimas archeologinių tyrimų atlikimui.

16. Panaikinus leidimo galiojimą, Departamentas ne vėliau kaip per 2 darbo dienas nuo sprendimo priėmimo dienos apie tai praneša tyrėjui, nurodydamas priežastis, dėl kurių leidimo galiojimas panaikintas.

17. Tyrėjas privalo:

1) gavęs leidimą, iki archeologinių tyrimų pradžios apie juos pranešti valdytojui ir pagal įstatymo 14 straipsnio 3 dalies 3 punkte nustatytą tvarką susitarti su juo dėl archeologinių tyrimų atlikimo sąlygų;

2) archeologinio paveldo tvarkybos reglamento nustatyta tvarka pagal aprobuotą archeologinių tyrimų projektą atlikti archeologinius tyrimus ir už juos atsiskaityti, sutvarkyti archeologinių tyrimų vietą.

18. Leidimą gavęs tyrėjas atsako už šio straipsnio 4 ir 7 dalyse nustatytų reikalavimų laikymąsi.

19. Leidimą gavusių tyrėjų veiklos priežiūrą atlieka Departamentas.“

4 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas ir įgyvendinimas

1. Šis įstatymas, išskyrus šio straipsnio 2 dalį, įsigalioja 2017 m. sausio 1 d.

2. Lietuvos Respublikos Vyriausybė ir Lietuvos Respublikos kultūros ministras priima šio įstatymo įgyvendinamuosius teisės aktus iki šio įstatymo įsigaliojimo.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

Kultūros ministras
Šarūnas Birutis
2016.08.08

Respublikos Prezidento kancelijai
Respublikos Prezidentas
Donatas Aviža
2016.08.08

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
NEKILNOJAMOJO KULTŪROS PAVELDO APSAUGOS ĮSTATYMO NR. I-733 2, 14
STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR PAPILDYMO 18¹ STRAIPSNIU
ĮSTATYMAS**

2016 m.

d. Nr.

Vilnius

1 straipsnis. Įstatymo 2 straipsnio pakeitimas

Papildyti 2 straipsnį 3¹ dalimi:

„3¹. Archeologiniai tyrimai – taikomieji moksliniai tyrimai, kuriais siekiama ištirti virš žemės, žemėje, po vandeniu ar iš dalies po vandeniu esančius objektus ir surinkti informaciją apie išlikusias, pakitusias ar prarastas archeologinio pobūdžio vertingąsias savybes, nustatyti tiriamo objekto istorinę raidą patvirtinančius faktus, juos apibendrinti ir dokumentuoti.“

2 straipsnis. Įstatymo 14 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 14 straipsnio 3 dalies 3 punktą ir jį išdėstyti taip:

„3) leisti kultūros ministro nustatyta tvarka Departamento, savivaldybės paveldosaugos padalinio, taip pat Valstybinės kultūros paveldo komisijos nariams ir pareigūnams ar jų įgaliotiems specialistams apžiūrėti kultūros paveldo objektą ar vietovę, fiksuoti kultūros paveldo objekto ar vietovės būklę, ir sutartomis sąlygomis atlikti tyrimus, **taip pat leisti šio įstatymo 18¹ straipsnio 2 dalyje nurodytą leidimą gavusiems asmenims su valdytoju suderintomis sąlygomis atlikti archeologinius tyrimus. Šiuo atveju Šiais atvejais šalys turi suderinti tyrimų trukmę, sklypų ribas, darbų atlikimo laiką ir nuostolių kompensaciją;**“

3 straipsnis. Įstatymo papildymas 18¹ straipsniu

Papildyti įstatymą 18¹ straipsniu:

„18¹ straipsnis. Leidimo atlikti archeologinius tyrimus išdavimas ir galiojimas

1. Archeologinius tyrimus gali atlikti fiziniai asmenys - archeologijos mokslo krypties mokslininkai, atestuoti specialistai, atitinkantys šio įstatymo 23¹ straipsnyje nustatytus kvalifikacinius reikalavimus arba Europos Sąjungos valstybės narės, Šveicarijos Konfederacijos arba valstybės, pasirašiusios Europos ekonominės erdvės sutartį, piliečiai ir kiti fiziniai asmenys, kurie naudojami Europos Sąjungos teisės aktuose jiems suteiktomis judėjimo valstybėse narėse teisėmis ir turi teisę vykdyti archeologinius tyrimus, pripažinus jų kilmės valstybėje turimą teisę vykdyti atitinkamą veiklą (toliau - kitų valstybių asmenys) (toliau nurodant kartu - tyrėjai). Kitų valstybių asmenų turimos teisės vykdyti archeologinius tyrimus pripažinimas vykdomas vadovaujantis šio įstatymo 23¹ straipsnyje nustatyta tvarka.

2. Šio straipsnio 1 dalyje nurodyti tyrėjai teisę atlikti archeologinius tyrimus įgyja gavę Departamento išduotą leidimą atlikti archeologinius tyrimus (toliau - leidimas). Leidimai išduodami, leidimų galiojimas pratęsiamas, sustabdomas, galiojimo sustabdymas panaikinamas ar leidimo galiojimas panaikinamas šio įstatymo ir kultūros ministro nustatyta tvarka (toliau - leidimų išdavimo tvarka). Departamentas išduoda leidimą arba priima sprendimą neišduoti leidimo per 10 darbo dienų nuo tyrėjo prašymo ir archeologinių tyrimų projekto gavimo Departamente dienos. Prašyme išduoti leidimą turi būti pateikta visa leidimų išdavimo tvarkoje nurodyta, šio straipsnio 4 dalyje nurodytų reikalavimų įvykdymą pagrindžianti informacija.

3. Jei tyrėjo prašyme dėl leidimo išdavimo pateikta ne visa leidimų išdavimo tvarkoje nurodyta informacija, pateikti klaidingi duomenys ar pateikti ne visi šio straipsnio 4 dalyje nurodytų reikalavimų įvykdymą pagrindžiantys dokumentai, Departamentas ne vėliau kaip per 2 darbo dienas nuo prašymo gavimo Departamente dienos praneša tyrėjui apie būtinybę pateikti trūkstamą informaciją, patikslinti duomenis ar pateikti trūkstamus dokumentus ir informuoja, kad terminas leidimui išduoti skaičiuojamas nuo trūkstamos informacijos ir/ar dokumentų pateikimo dienos. Kai dėl objektyvių priežasčių leidimo išdavimo procedūra negali būti baigta per 10 darbo dienų nuo prašymo, kuriame pateikta visa leidimų išdavimo tvarkoje nurodyta informacija ir šio straipsnio 4 dalyje nurodytų reikalavimų įvykdymą pagrindžiantys dokumentai, gavimo Departamente dienos, ji gali būti pratęsta, bet ne ilgiau kaip 10 darbo dienų. Priėmus sprendimą išduoti leidimą, Departamentas ne vėliau kaip per 2 darbo dienas nuo sprendimo priėmimo dienos apie tai praneša prašymą pateikusiam tyrėjui. Atsakymo dėl leidimo išdavimo nepateikimas nelaikomas leidimo išdavimu.

4. Leidimas išduodamas tyrėjams, nurodytiems šio straipsnio 1 dalyje, jeigu įvykdomi šie reikalavimai:

1) tyrėjas atitinka šio įstatymo 23¹ straipsnyje nustatytus kvalifikacinius reikalavimus, suteikiančius jam teisę vykdyti archeologinius tyrimus prašyme nurodytoje tyrimų vietoje;

2) tyrėjo parengtą ir pateiktą archeologinių tyrimų projektą aprobuoja Mokslinė archeologijos komisija;

3) tyrėjas archeologinio paveldo tvarkybos reglamento nustatytais atvejais ir tvarka yra atsiskaitęs už anksčiau vykdytus archeologinius tyrimus ir sutvarkęs anksčiau vykdytų archeologinių tyrimų vietą bei, vadovaudamasis šio įstatymo 18 straipsnio 5 dalies nuostatomis ir kultūros ministro patvirtinta tvarka, yra perdavęs muziejams archeologinių tyrimų metu surastus archeologinius radinius;

4) tyrėjas archeologinių tyrimų projekte numatytų tyrimų atlikimui yra gavęs institucijos, atsakingos už apsaugą, sutikimą šio įstatymo 17 straipsnio 1 dalies 1 ir 4 punktuose numatytais atvejais;

5) sumokėta nustatyto dydžio valstybės rinkliava.

5. Mokslinė archeologijos komisija, kurios sudėtį ir nuostatus tvirtina kultūros ministras, aprobuoja tyrėjo pateiktą archeologinių tyrimų projektą, jeigu jis atitinka kultūros ministro patvirtinto archeologinio paveldo tvarkybos reglamento (toliau - archeologinio paveldo tvarkybos reglamentą) nustatytus archeologinių tyrimų projekto parengimo reikalavimus ir atitinka archeologinio paveldo tvarkybos reglamente nustatytus bendruosius archeologinių tyrimų metodikos reikalavimus.

6. Leidimą atsisakoma išduoti, jeigu neįvykdomas bent vienas šio straipsnio 4 dalyje nustatytas reikalavimas.

7. Atliekant archeologinius tyrimus, turi būti užtikrinamos šios tyrimų atlikimui būtinos sąlygos:

1) tyrimų vietoje teigiama tyrimų aplinkos temperatūra ir neišalęs gruntas;

2) sudaryta galimybė archeologinius radinius konservuoti lauko sąlygomis, jei to reikalauja tiriamo objekto specifika;

3) tyrimų vieta, atidengtos archeologinės struktūros, radiniai, žmonių palaikai apsaugoti nuo žemės ar statinių dalių užgriuvimo, užtvindymo vandeniui ar gamtinių stichijų poveikio, transporto priemonių patekimo bei bet kokio pobūdžio sužalojimo, vandalizmo, vagysčių ir pavojų žmonių saugai bei sveikatai;

4) tyrimų vieta aptverta ir apsaugota nuo pašalinių asmenų patekimo (esant būtinybei).

8. Leidimas išduodamas nuo einamųjų metų kovo 1 dienos ir galioja iki einamųjų metų lapkričio 30 dienos. Išimtiniais atvejais, kai būtina pašalinti avarijos grėsmę, išduodamas leidimas po einamųjų metų lapkričio 30 d. iki kitų metų lapkričio 30 d. prašyme išduoti leidimą nurodytam leidimo galiojimo terminui. Tokiu atveju netaikomas reikalavimas užtikrinti šio straipsnio 7 dalyje nustatytas tyrimų atlikimui būtinas sąlygas ir

šio straipsnio 4 dalies 2 punkte nustatytas reikalavimas pateikti ir aprobuoti archeologinių tyrimų projektą.

9. Tyrėjas, nespėjęs atlikti visų archeologinių tyrimų projekte numatytų tyrimų, gali pateikti Departamentui prašymą pratęsti leidimo galiojimą ne vėliau kaip 10 darbo dienų iki jo galiojimo pabaigos. Šio straipsnio 4 dalyje nurodytus reikalavimus atitinkančiam tyrėjui leidimo terminas pratęsiamas po einamųjų metų lapkričio 30 dienos tyrėjo nurodytam terminui, bet ne ilgiau kaip iki kitų metų lapkričio 30 d. Išduoto leidimo galiojimas pratęsiamas arba motyvuotai atsisakoma jo galiojimą pratęsti ne vėliau kaip per 10 darbo dienų nuo prašymo gavimo Departamente dienos. Jei tyrėjo prašyme dėl leidimo galiojimo pratęsimo pateikta ne visa leidimų išdavimo tvarkoje nurodyta informacija ar pateikti klaidingi duomenys, Departamentas ne vėliau kaip per 2 darbo dienas nuo prašymo gavimo Departamente dienos praneša apie tai tyrėjui ir nustato prašymui patikslinti 5 darbo dienų terminą, skaičiuojamą nuo Departamento pranešimo tyrėjui dėl prašymo patikslinimo gavimo dienos. Tokiu atveju išduoto leidimo galiojimo pratęsimo terminas, per kurį turi būti nuspręsta dėl leidimo galiojimo pratęsimo, skaičiuojamas nuo tos dienos, kai Departamente gautas patikslintas prašymas.

10. Leidimo galiojimą pratęsti atsisakoma, jeigu Departamentas, vadovaudamasis šio straipsnio 7 dalies nuostatomis, nepritaria leidimo galiojimo pratęsimui, nes neužtikrinamos tyrimams atlikti būtinos sąlygos.

11. Atsisakius išduoti leidimą ar atsisakius pratęsti išduoto leidimo galiojimą, Departamentas ne vėliau kaip per 2 darbo dienas nuo sprendimo priėmimo dienos apie tai praneša prašymą pateikusiam tyrėjui, nurodydamas priežastis, dėl kurių leidimas neišduotas ar atsisakyta pratęsti išduoto leidimo galiojimą.

12. Leidimo galiojimas sustabdomas, jeigu Departamentas nustato, kad:

1) archeologiniai tyrimai vykdomi aprobuotame archeologinių tyrimų projekte nenumatytose vietose ir/ar ne pagal aprobuotame archeologinių tyrimų projekte numatytą tyrimų pobūdį;

2) archeologinių tyrimų metu iškilo greta esančių kultūros paveldo objektų sužalojimo ar praradimo grėsmė;

3) neužtikrinamos šio straipsnio 7 dalyje nustatytos archeologiniams tyrimams atlikti būtinos sąlygos, išskyrus šio straipsnio 8 dalyje numatytą išimtinį atvejį.

13. Sustabdžius leidimo galiojimą, Departamentas ne vėliau kaip per 2 darbo dienas nuo sprendimo priėmimo dienos apie tai praneša tyrėjui, nurodydamas priežastis, dėl kurių leidimo galiojimas sustabdytas ir terminą leidimo galiojimo sustabdymo priežasčių pašalinimui. Nuo Departamento pranešimo apie leidimo galiojimo sustabdymą gavimo dienos tyrėjui draudžiama vykdyti archeologinius tyrimus.

14. Per nustatytą terminą pašalinus šio straipsnio 12 dalyje numatytas leidimo sustabdymo priežastis, leidimo galiojimo sustabdymas panaikinamas. Departamentas sprendimą dėl leidimo galiojimo sustabdymo panaikinimo priima per 10 darbo dienų nuo pranešimo apie leidimo sustabdymo priežasčių pašalinimą gavimo dienos, patikrinęs gautą informaciją ir ne vėliau kaip per 2 darbo dienas nuo sprendimo priėmimo dienos apie tai praneša tyrėjui.

15. Leidimo galiojimas panaikinamas, jeigu Departamentas nustato, kad:

1) tyrėjas, kuriam išduoto leidimo galiojimas yra sustabdytas, per Departamento nustatytą terminą nepašalina leidimo galiojimo sustabdymo priežasčių;

2) tyrėjas, kuriam išduoto leidimo galiojimas yra sustabdytas, po Departamento pranešimo apie leidimo galiojimo sustabdymą gavimo dienos toliau vykdo archeologinius tyrimus;

3) tyrėjas pateikia Departamentui prašymą panaikinti jam išduoto leidimo galiojimą;

4) atimamas tyrėjo mokslinis laipsnis, panaikinamas tyrėjui – atestuojam specialistui išduotas kvalifikacijos atestatas ar tyrėjui – kitos valstybės asmeniui - turimos teisės vykdyti archeologinius tyrimus pripažinimo dokumentas;

5) kultūros paveldo objekto ar vietovės vertingosios savybės sunaikintos neatlikus archeologinių tyrimų;

6) panaikinamas įstatymo 17 straipsnio 1 dalies 1 ir 4 punktuose numatytais atvejais institucijos, atsakingos už apsaugą, duotas sutikimas archeologinių tyrimų atlikimui.

16. Panaikinus leidimo galiojimą, Departamentas ne vėliau kaip per 2 darbo dienas nuo sprendimo priėmimo dienos apie tai praneša tyrėjui, nurodydamas priežastis, dėl kurių leidimo galiojimas panaikintas.

17. Tyrėjas privalo:

1) gavęs leidimą, iki archeologinių tyrimų pradžios apie juos pranešti valdytojui ir pagal įstatymo 14 straipsnio 3 dalies 3 punkte nustatytą tvarką susitarti su juo dėl archeologinių tyrimų atlikimo sąlygų;

2) archeologinio paveldo tvarkybos reglamento nustatyta tvarka pagal aprobuotą archeologinių tyrimų projektą atlikti archeologinius tyrimus ir už juos atsiskaityti, sutvarkyti archeologinių tyrimų vietą.

18. Leidimą gavęs tyrėjas atsako už šio straipsnio 4 ir 7 dalyse nustatytų reikalavimų laikymąsi.

19. Leidimą gavusių tyrėjų veiklos priežiūrą atlieka Departamentas.“

4 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas ir įgyvendinimas

1. Šis įstatymas, išskyrus šio straipsnio 2 dalį, įsigalioja 2017 m. sausio 1 d.

2. Lietuvos Respublikos Vyriausybė ir Lietuvos Respublikos kultūros ministras priima šio įstatymo įgyvendinamuosius teisės aktus iki šio įstatymo įsigaliojimo.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

Kultūros ministras

Šarūnas Birutis

2016.08.08

Teisės skyriaus vedėjas
Donatas Aviza

2016.08.08

LIETUVOS RESPUBLIKOS TEISINGUMO MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, Gedimino pr. 30, LT-01104 Vilnius,
tel. (8 5) 266 2984, faks. (8 5) 262 5940, el. p. rastine@tm.lt,
atsisk. sąskaita LT267044060000269484 AB SEB bankas, banko kodas 70440.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188604955

Lietuvos Respublikos kultūros ministerijai

2016-06-30 Nr.

Į 2016-06-22 Nr. S1-227

Kopija

Lietuvos Respublikos Vyriausybei

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS NEKILNOJAMOJO KULTŪROS PAVELDO APSAUGOS ĮSTATYMO NR. I-733 2, 5, 14 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR PAPILDYMO 18¹ STRAIPSNIU ĮSTATYMO PROJEKTO

Lietuvos Respublikos teisingumo ministerija, pagal kompetenciją išnagrinėjusi Lietuvos Respublikos nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymo Nr. I-733 2, 5, 14 straipsnių pakeitimo ir papildymo 18¹ straipsniu įstatymo projekto (toliau – projektas) teisinio reguliavimo tikslą, teisinio reguliavimo priemones, galimas teisinio reguliavimo pasekmes bei teisės techniką, pastebi, jog šiuo projektu numatomi Lietuvos Respublikos nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymo 5 straipsnio pakeitimai sutampa su Lietuvos Respublikos nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymo Nr. I-733 2, 5, 8, 18, 22, 23 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 23¹ straipsniu įstatymo projekte Nr. XIIP-3481(2) numatomais minėto įstatymo 5 straipsnio pakeitimais. Atsižvelgiant į tai, kad kartu su projektu teikiamo Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymo Nr. I-733 2, 5, 14 straipsnių pakeitimo ir papildymo 18¹ straipsniu įstatymo projekto pateikimo Lietuvos Respublikos Seimui“ projekto 2 punkte anksčiau minėtus Lietuvos Respublikos nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymo pakeitimo įstatymus siūloma svarstyti kartu, siūlytina kaip iš esmės perteklinių atsisakyti projektu numatomų šio įstatymo 5 straipsnio pakeitimų.

Teisingumo ministras

Juozas Bernatonis

Asta Gedzevičiūtė, (8 5) 266 2881, el. p. a.gedzeviciute@tm.lt

Originalas nebus siunčiamas

LIETUVOS RESPUBLIKOS TEISINGUMO MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, Gedimino pr. 30, LT-01104 Vilnius,
tel. (8 5) 266 2984, faks. (8 5) 262 5940, el. p. rastine@tm.lt,
atsisk. sąskaita LT267044060000269484 AB SEB bankas, banko kodas 70440.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188604955

Lietuvos Respublikos kultūros ministerijai

2016-08-18 Nr. (1.6) AT-905

Į 2016-08-10 Nr. S1-280

Kopija

Lietuvos Respublikos Vyriausybei

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS NEKILNOJAMOJO KULTŪROS PAVELDO APSAUGOS ĮSTATYMO NR. I-733 2, 14 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR PAPILDYMO 18¹ STRAIPSNIU ĮSTATYMO PROJEKTO

Lietuvos Respublikos teisingumo ministerija, pagal kompetenciją išnagrinėjusi Lietuvos Respublikos nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymo Nr. I-733 2, 14 straipsnių pakeitimo ir papildymo 18¹ straipsniu įstatymo projektą, dėl šio projekto teisinio reguliavimo tikslo, teisinio reguliavimo priemonių, galimų teisinio reguliavimo pasekmių bei teisės technikos pastabų ir pasiūlymų neturi.

Teisingumo ministras

Juozas Bernatoniš

Asta Gedzevičiūtė, (8 5) 266 2881, el. p. a.gedzeviciute@tm.lt

Originalas nebus siunčiamas

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJOS
TEISĖS DEPARTAMENTAS**

IŠVADA

**DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO „DĖL LIETUVOS
RESPUBLIKOS NEKILNOJAMOJO KULTŪROS PAVELDO APSAUGOS ĮSTATYMO 5
STRAIPSNIO PAKEITIMO IR PAPILDYMO 18¹ STRAIPSNIU ĮSTATYMO PROJEKTO
PATEIKIMO LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMUI“ PROJEKTO
(TOLIAU- PROJEKTAS)**

(Nr. 15-0491-01-I, TAIS Nr. 15-5275(3), 15-5280(3)

2015-10- 21 Nr. NV- 3387

Vilnius

Įvertinę Projekto atitiktį įstatymams, Vyriausybės nutarimams bei teisės technikos reikalavimams, teikiame šias pastabas ir pasiūlymus:

1. Projektu teikiamo Lietuvos Respublikos nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymo (toliau-Įstatymas) 5 straipsnio pakeitimo ir papildymo 18¹ straipsniu įstatymo projekto (toliau-Įstatymo projektas) 2 straipsniu pildomas Lietuvos Respublikos nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymas 18¹ straipsniu (toliau-18¹ straipsnis). Siūlytina 18¹ straipsnio 1 ir 2 dalis tikslinti iš esmės, pirmiausiai nurodant, kad archeologinių tyrimai vykdomi tik gavus Kultūros paveldo departamento prie Kultūros ministerijos (toliau-Departamentas) išduotą leidimą, kas nustato leidimų išdavimo, leidimo galiojimo sustabdymo, leidimo galiojimo sustabdymo ar leidimo galiojimo panaikinimo tvarką, kokie asmenys gali kreiptis į Departamentą su prašymu išduoti leidimą ir kokius jie turi atitikti reikalavimus, kad būtų išduotas leidimas vykdyti archeologinius tyrimus.

2. Taip pat atkreiptinas dėmesys į Licenjavimo pagrindų aprašo (toliau-Aprašas), patvirtinto Vyriausybės 2012 m. liepos 18 d. nutarimu Nr. 937, 16.6 papunkčiu nustatytus reikalavimus, kurių Įstatymo projekte nėra.

3. Teisingumo ministerija išvadoje pateikė siūlymą apibrėžti archeologinių tyrimų sąvoką, tačiau Kultūros ministerija Derinimo pažymoje nurodė, kad archeologinių tyrimų sąvoka patenka į ardomųjų tyrimų sąvoką (nors Įstatymo 2 straipsnio 4 dalyje, kurioje yra apibrėžta ardomųjų tyrimų sąvoka, nėra paminėta, kad tokie tyrimai apima ir archeologinius tyrimus). Pritariame Teisingumo ministerijos išvadoje pateiktam siūlymui, nes atsižvelgiant į Įstatymo 2 straipsnio 4 dalį ir 18 straipsnio 6 dalį *leidimus ardomiesiems tyrimams* išduoda Departamentas ir apie tai praneša savivaldybės paveldosaugos padaliniams, o 18¹ straipsnio 1 dalyje nurodyta, kad *leidimą atlikti archeologinius tyrimus* išduoda Departamentas kultūros ministro nustatyta tvarka.

Iš šių nuostatų sektų, kad yra išduodami 2 leidimai–vienas leidimas išduodamas ardomiesiems tyrimams ir kitas– atlikti archeologinius tyrimus, todėl siūlytina šias nuostatas tarpusavyje derinti.

4. 18¹ straipsnio 1 dalį siūlytina papildyti nuostata, kad leidimas atlikti archeologinius tyrimus išduodamas per 10 darbo dienų ne tik nuo prašymo gavimo dienos, bet ir nuo šio straipsnio 2 dalyje nurodytų reikalavimų tenkinimą pagrindžiančių dokumentų gavimo dienos. Be to, atkreiptinas dėmesys į tai, kad 18¹ straipsnio 1 dalyje nėra nuostatų dėl ne visos informacijos ar klaidingų duomenų patikslinimo (kaip yra nurodyta 18¹ straipsnio 6 dalyje).

5. 18¹ straipsnio 1 dalyje nurodyta, kad atsakymo dėl leidimo išdavimo nepateikimas nelaikomas leidimo išdavimu. Vadovaujantis Paslaugų įstatymo 7 straipsnio 3 dalimi siūlytina tokią nuostatą (išimtį iš bendros taisyklės) pagrįsti aiškinamajame rašte.

6. Iš 18¹ straipsnio 2 dalies išbrauktinas 1 punktas, nes pagal Aprašo 15 punktą pateiktini dokumentai leidimui gauti turėtų būti nurodyti leidimų išdavimo tvarkoje.

7. Pritariame Teisingumo ministerijos nuomonei dėl 18¹ straipsnio 2 dalies 2 punkte nurodytos nuorodos į dar neegzistuojantį Lietuvos Respublikos nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymo 23¹ straipsnį. Kultūros ministerijos Derinimo lentelėje nurodyti argumentai, kad Kultūros ministerija sieks, kad su Įstatymo projektu kartu turėtų būti svarstomas ir Vyriausybės 2015 m. rugpjūčio 26 d. nutarimu Nr 920 pateiktas Seimui Lietuvos Respublikos nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymo Nr. I-7333 5, 22, 18 ir 23 straipsnių pakeitimo, papildymo ir įstatymo papildymo 23¹ straipsniu projektu, nėra pakankami. Manytina, kad Vyriausybės siūlymas Įstatymo projektą svarstyti kartu su Lietuvos Respublikos nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymo Nr. I-7333 5, 22, 18 ir 23 straipsnių pakeitimo, papildymo ir įstatymo papildymo 23¹ straipsniu projektu, reg. Nr XIIP-3481 (toliau -Projektas Nr XIIP-3481), turėtų būti įtvirtintas Projekte. Tuo pačiu atkreiptinas dėmesys į tai, kad Seimo 2015 m. rugsėjo 17 d. nutarimu Nr. XII-1937 patvirtintoje rudens sesijos darbų programoje Projektas Nr XIIP-3481 numatytas svarstyti spalio mėnesį ir jau yra prasidėjusi šio projekto svarstymo Seime procedūra. Todėl, jeigu teikiant Projektą Vyriausybės posėdžiui, Projekto Nr XIIP-3481 svarstymas Seime būtų pasiekęs baigiamąsias priėmimo stadijas, siūlytina Projekto priėmimą Vyriausybėje atidėti iki Projekto Nr XIIP-3481 priėmimo Seime.

8. Iš 18¹ straipsnio 2 d. 2 punkto neaišku, kokie asmenys gali kreiptis dėl leidimo išdavimo. Jei čia norima vardinti 3 besikreipiančių asmenų grupes, siūlytina jas jungti ne su jungtuku „ir“, bet su jungtuku „arba“. Taip pat šis punktas tikslintinas ir redakciniu aspektu, skliaustuose esančius žodžius „(toliau- kitų valstybių asmenys)“ perkeliant po žodžio „veiklą“. 18¹ straipsnio 2 d. 2 punkto paskutinis sakinyss pildytinas, nurodant, kokios kitų valstybių asmenų *turimos teisės* pripažinimas vykdomas šio įstatymo 23¹ straipsnio nustatyta tvarka (atitinkamai tikslintinas ir 12 dalies 4 punktas dėl *turimos teisės*).

9. 18¹ straipsnio 2 dalies 3 punkte nurodyta tyrėjo kvalifikacinė kategorija, tačiau neaiškus šios sąvokos santykis su šio straipsnio 2 dalies 2 punkte numatytais kvalifikaciniais reikalavimais. Taip pat 2 dalies 3 punktas tikslintinas, papildant, ką nustato šiame punkte nurodyta kultūros ministro nustatyta tvarka.

10. 18¹ straipsnio 2 dalies 4 punktą siūlytina papildyti, kas ir iš kokių asmenų tvirtina Mokslinę archeologijos komisiją.

11. Tikslintini 18¹ straipsnio 2 dalies 6 ir 7 punktai, dėstant ne Departamento veiksmus, bet šias nuostatas formuluojant į reikalavimus, nustatytus leidimų išdavimui. Be to, atkreiptinas dėmesys, kad 7 punkte nurodytos sąlygos vadovaujantis Paslaugų įstatymo 5 straipsnio ir Aprašo 15 punkto nuostatomis turi būti detalizuotos Įstatymo projekte.

12. Iš 18¹ straipsnio 2 dalies 8 punkto neaišku, ar jame minima leidimų atlikti archeologinius tyrimus išdavimo tvarka yra ta pati tvarka, nurodyta šio straipsnio 1 dalyje, nes 1 dalyje yra toliau vartojamas trumpinys „leidimų išdavimo tvarka“, be to, atsižvelgiant į tai, kad reikalavimus leidimui gauti pirmiausiai nustato Įstatymas, atitinkamai siūlytina pildyti 18¹ straipsnio 2 dalies 8 punktą.

13. Pritardami Teisingumo ministerijos išvados 9 pastabai dėl 18¹ straipsnio 3 dalies nuostatų perkėlimo į įstatymą įgyvendinančius poįstatyminius teisės aktus, siūlytume atsisakyti 18¹ straipsnio 3 dalies.

14. 18¹ straipsnio 4 dalyje nurodyta, kad leidimas išduodamas nuo einamųjų metų kovo 1 dienos ir galioja iki einamųjų metų lapkričio 30 dienos, tačiau iš antrojo sakinio seka, kad leidimas gali būti išduotas ir po einamųjų metų lapkričio 30 dienos, todėl siūlytina šią dalį tikslinti. 18¹ straipsnio 4 dalies nuostatas, susijusias su leidimo galiojimo termino pratęsimu, siūlytina kelti į šio straipsnio 6 dalį, atsisakant nuorodos į archeologinio paveldo tvarkybos reglamentą ir leidimų išdavimo tvarkoje nurodytas tyrimams atlikti sąlygas bei duodant nuorodą į šio straipsnio 7 dalį, nustatančią leidimo galiojimo pratęsimo sąlygas. Taip pat siekiant nesuteikti papildomos neapibrėžtos diskrecijos Departamentui, 18¹ straipsnio 4 dalyje siūlytina išbraukti žodžius „gali būti“.

15. 18¹ straipsnio 5 dalyje kaip vieną iš leidimų neišdavimo sąlygų siūlytina nurodyti, kad leidimas neišduodamas, kai nėra sumokama rinkliava už leidimo išdavimą.

16. 18¹ straipsnio 6 dalį siūlytina papildyti, prieš kiek dienų iki leidimo galiojimo pabaigos turi būti kreipiamasi į Departamentą dėl leidimo pratęsimo, kad iki leidimo galiojimo pabaigos būtų suspėta priimti sprendimą dėl leidimo galiojimo termino pratęsimo. Siekiant teisinio aiškumo, siūlytina tikslinti 6 dalį, šios dalies antrajame sakinyje nurodant, kad 10 darbo dienų terminas prašymui patikslinti turėtų būti skaičiuojamas ne nuo prašymo gavimo dienos, o nuo Departamento pranešimo tyrėjui dėl prašymo patikslinimo gavimo dienos.

17. Atsižvelgiant į šios išvados 12 pastabą, tikslintinas 18¹ straipsnio 7 dalies 2 punktas, papildomai teikiant nuorodą į 18¹ straipsnio 2 dalies 7 punktą bei išbraukiant žodžius „ir leidimų išdavimo tvarkoje“. Atitinkamai tikslintinas 18¹ straipsnio 9 dalies 5 punktas.

18. Kelia abejonę 18¹ straipsnio 8, 10 ir 13 dalyse nustatytas net 3 *dienų* pranešimo termino nuo sprendimo priėmimo pagrįstumas.

19. 18¹ straipsnio 9 dalies 2 punkte prieš žodį „archeologinio“ vietoje žodžio „ir“ įrašytinas žodis „ar“.

20. 18¹ straipsnio 9 dalies 4 punktą siūlytina papildyti, nurodant, kur yra nustatyti reikalavimai žmonių palaikų apsaugai.

21. 18¹ straipsnio 12 dalies 1, 2 ir 3 punkte siūlytina atsisakyti perteklinių žodžių „leidimą gavęs“. Taip pat atsižvelgiant į 18¹ straipsnio 2 dalies 2 punktą, siūlytina 12 dalies 4 punkte nurodyti, su kokia tyrėjų grupe siejami šie reikalavimai.

22. 18¹ straipsnio 12 dalies 5 punkte siūlytina nurodyti, kuo remiantis Departamentas nustato padarytą žalą. Jei ši žala būtų nežymi, abejotina, ar tai atitiks Paslaugų įstatymo 4 straipsnio 3 punkte numatytą proporcingumo principą.

23. 18¹ straipsnio 14 dalies 1 punkte sąvoka „archeologinių tyrimų vietos valdytojas“ derintina su Įstatymo 2 straipsnio 39 dalyje nurodyta sąvoka.

24. Atsižvelgiant į Įstatymo 14 straipsnio 3 dalies 3 punktą, kuriame yra nurodyta kultūros ministro patvirtinta tvarka (šiam punkte dar yra nurodytos ir tam tikros suderinimo sąlygos), 18¹ straipsnio 14 dalies 1 punkte siūlytina palikti nuorodą tik į Įstatymo 14 straipsnio 3 dalies 3 punktą. Be to, siūlytina parengti ir Įstatymo 14 straipsnio 3 dalies 3 punkto atitinkamą pataisą, nes šiame punkte nėra nustatytos kultūros paveldo objekto valdytojo pareigos leisti tyrėjams, nurodytiems 18¹ straipsnio 2 dalies 2 punkte, atlikti tyrimus.

25. Atsižvelgiant į Seimo statute nustatytus įstatymų leidybos procedūros terminus ir į Teisėkūros įstatymo 20 straipsnio 4 dalies nuostatas, siūlytina įvertinti Įstatymo projekto įsigaliojimo termino atidėjimą.

26. Vadovaujantis Teisės aktų projektų rengimo rekomendacijų, patvirtintų teisingumo ministro 2013 m. gruodžio 23 d. įsakymu Nr. 1R-298 rekomendacijų 113.1 papunkčiu tikslintina Įstatymo projekto lyginamojo varianto pirmojo lapo dešiniajame kampe žyma, žodžius „lyginamasis variantas“ perkelti į vieną eilutę.

27. Aiškinamojo rašto 1 punkte yra duodama nuoroda į Valstybės kontrolę ataskaitą ir Generalinės prokuratūros nuomonę, tačiau nenurodytas ataskaitos pavadinimas ir data bei kokiam dokumente buvo išreikšta Generalinės prokuratūros nuomonė.

28. Nebaigta aiškinamojo rašto 1 punkto trečiosios pastraipos mintis (nenurodyta, kokios pasekmės kilo Ūkio ministerijai pateikus išvadą (kam?). Todėl siūlytina šią pastraipą pervarkyti iš esmės.

29. Atsižvelgiant į Įstatymo projekto 1 straipsnį siūlytina aiškinamojo rašto 4 punkto 4 pastaraipą kelti į šio punkto pradžią, nes nuostatos dėl leidimo atlikti archeologinius tyrimus yra išdėstytos Įstatymo projekto 2 straipsnyje.

30. Iš aiškinamojo rašto 4 punkto išbraukтина paskutinė pastraipa, kaip neatitinkanti Seimo statuto nuostatų.

2-ojo teisinės ekspertizės skyriaus vedėja

Ieva Peciukonienė

Išrašas

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖ
PASITARIMO
PROTOKOLAS

2016 m. birželio 13 d. Nr. 37

2. Dėl Lietuvos Respublikos nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymo Nr. I-733 2, 5, 14 straipsnių pakeitimo ir papildymo 18¹ straipsniu įstatymo projekto (Nr. 15-491-2-I(2) (TAP-16-968) (15-14454)

Šį klausimą svarstyti Vyriausybės posėdyje, Kultūros ministerijai įvertinus Teisingumo ministerijos ir Vyriausybės kanceliarijos Teisės departamento pastabas ir atitinkamai patikslinus teikiamą įstatymo projektą.

Ministras Pirmininkas

Algirdas Butkevičius

Siūlau įtraukti į Vyriausybės posėdžio (pasitarimo) darbotvarkės projektą

2016-06-08
2016-03-25

Dėl Nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymo Nr. I-733 ^{2,14} straipsnio pakeitimo ir papildymo 18(1) straipsniu įstatymo projekto (Nr. 15-0491-01-I) (15-14454(8))
(TAP-16-968(3))

Pranešėjas: Kultūros ministras Š. Birutis

Dalyvauja: Kultūros ministerijos Kultūros politikos departamento Saugomų teritorijų ir paveldo apsaugos skyriaus vyriausiasis specialistas M.Žolynas

Posėdžių rengimo skyriaus
vyriausioji specialistė
E. Skodminienė

Posėdžių rengimo skyriaus
patarėjas
P. Gerštinovič

2015-10-28

Klausimo kuratorius: V.Pavardė, parašas

<p>Apsvarstyta ministerijų atstovų pasitarime</p> <p><u>2015-11-03/2016-01-19</u> (data)</p>	<p>Ministerijų atstovų pasitarimo protokolo išrašas</p> <p><i>Siūlyti KM atsižvelgti į TM ir TD pastabas ir įvertinti FM pastabas. Patikslintą projektą svarstyti Vyriausybės posėdžio B dalyje.</i> (2015-11-03)</p> <p>1. Pasiūlyti KM: 1.1. atsižvelgti į TM ir TD pastabas; 1.2. įvertinti FM pastabas. 2. Patikslintą projektą svarstyti Vyriausybės posėdžio B dalyje.</p> <p>2016-01-19</p>
<p>Informacija apie projekto svarstymą Vyriausybės pasitarime ar/ir Vyriausybės posėdyje</p>	<p>Papildoma informacija</p> <p><i>06-13 svarstytas Vyriausybės pasitarime.</i></p>

prie 11 kP

SUREDAGUOTA

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖ

NUTARIMAS

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS NEKILNOJAMOJO KULTŪROS PAVELDO APSAUGOS ĮSTATYMO NR. I-733 2, 14 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR PAPILDYMO 18¹ STRAIPSNIU ĮSTATYMO PROJEKTO PATEIKIMO LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMUI

Nr.
Vilnius

Lietuvos Respublikos Vyriausybė n u t a r i a:

1. Pritarti Lietuvos Respublikos nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymo Nr. I-733 2, 14 straipsnių pakeitimo ir papildymo 18¹ straipsniu įstatymo projektui ir pateikti jį Lietuvos Respublikos Seimui.

2. Įgalioti kultūros ministrą Šarūną Birutį, o jam negalint dalyvauti – kultūros viceministrą Romą Jarockį atstovauti Lietuvos Respublikos Vyriausybei, svarstant nurodytą įstatymo projektą Lietuvos Respublikos Seime.

Ministras Pirmininkas

Algirdas Butkevičius

Kultūros ministras

Šarūnas Birutis